

طراحی مجتمع توریستی اقامتی در راستای توسعه گردشگری با رویکرد معماری پایدار (نمونه موردی روستای ده چشمه - استان چهارمحال و بختیاری)

رعنا صادقی سودجانی^{۱*}، جلال زندیان^۲، فرهاد کاظمیان^۳

^{۱*} دانشجوی دوره ی کارشناسی ارشد معماری و عضو باشگاه پژوهشگران جوان، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بهم، ایران

نویسنده مسئول: R.sadeghi_33@yahoo.com

^۲ استادیار دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بهم، ایران Jalalzandiyani@yahoo.com

^۳ استادیار دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بهم، ایران Fkazemiyan@yahoo.com

چکیده:

امروزه زندگی شهری و نظام اجتماعی موجود در شهرها، انسانها را از مسیر اصلی زندگی دوره کرده و با وجود رفاه و امکانات بسیاری که در اختیارشان قرار داده از سادگی طبیعت دور شده اند. یکی از بهترین راه های تبادل فرهنگی، گردشگری است. گردشگری روستایی به عنوان فرآیندی در توسعه روستایی قلمداد می شود که با ایجاد فعالیت های مکمل کشاورزی، می تواند زمینه توسعه اقتصادی و زیست محیطی روستایی را در زمینه افزایش درآمد، اشتغال زایی و معیشت پایدار روستایی فراهم کند که بهبود کیفیت زندگی و توزیع متعادل و مناسب خدمات و تسهیلات را در چارچوب توسعه منطقه ای و محلی، به همراه دارد. در این میان قابلیت ها و جاذبه های طبیعی مناطق روستایی ایران، می توانند منابع و در عین حال فرصت هایی در توانمندسازی روستایی به شمار روند. از میان ۱۲ روستای مصوب هدف گردشگری در استان چهارمحال و بختیاری، روستای ده چشمه با وجود ویژگی های محیطی منحصر به فرد دارای قابلیت بالاتری در زمینه گردشگری نسبت به سایر روستاهای این استان دارد، و اینکه این روستا یکی از مراکز مهم گردشگری است که متأسفانه نبود امکانات اولیه مناسب باعث شده است تا بازدید گردشگران از این روستا محدود به دیداری چند ساعته شود. پس با ایجاد امکانات مناسب با توجه به ظرفیت های بالای این روستا می توان ده چشمه را به یکی از قطب های گردشگری در مقیاس استانی - ملی تبدیل کرد. مقاله حاضر پژوهشی کاربردی در عرصه دانش معماری است و اهداف آن مبتنی بر خلق فضایی با عملکردهای توریستی - اقامتی در کنار مناظر طبیعی می باشد. با توجه به بررسی انجام شده در اسناد طرح های بالا دست در زمینه گردشگری، طراحی و احداث هتل (تسهیلات گردشگری) یکی از ضروریات این منطقه می باشد.

واژه های کلیدی: توسعه گردشگری، توریست، معماری پایدار، ساماندهی فضایی، روستای ده چشمه.

مقدمه

فراغت یکی از بخش های اصلی فعالیت انسانی به شمار آمده و استفاده مناسب از اوقات فراغت کمکی در راه پیشرفت و آسایش انسان است. در این زمینه سفر، سیاحت و گردشگری به عنوان یکی از بهترین راههای پر کردن اوقات فراغت شناخته میشود، که علاوه بر اینکه عاملی برای کسب تجربه و افزایش توانایی های جسمی و ذهنی افراد است، وسیله ارتباط بیشتر با سایر مناطق و ملل مختلف و باعث کسب منافع اقتصادی فراوان می شود. با وجود آثار تاریخی متعددی که در روستای مورد مطالعه وجود دارد و اینکه این روستا یکی از مراکز مهم گردشگران داخلی و خارجی است متأسفانه نبود امکانات اولیه مناسب باعث شده است تا بازدید گردشگران از این منطقه خوش آب و هوا محدود به دیداری چند ساعته شود. پس با ایجاد امکانات مناسب با توجه به ظرفیت های بالای این روستا می توان ده چشمه را به یکی از قطب های گردشگری و جهانگردی تبدیل کرد.

توجه به توریسم در دهه های اخیر باعث شده که محیط های طبیعی مربوط به توریسم که عمدتاً منابع ثروت کشورها تلقی می شوند، به دلیل استفاده بی رویه رو به نابودی می گذارند. به همین دلیل مقابله با این موضوع، مسئله اکوتوریسم و حفظ منابع در رابطه با توریسم به بحث مهمی در جوامع بین المللی تبدیل شده است. نیاز روانی انسان به در دل طبیعت زیستن از سمتی و دوری روز افزون انسان از طبیعت و ماشینی شدن بیش از پیش زندگی، هیاهوی شهرها، ترافیک، آلودگی های هوا، آب، صوتی و ... همه و همه دست به دست هم داده و انسان را وا می دارد که اوقات فراغت خود را به سمت طبیعت بازگشته و ساعاتی را در دل آن بیارامد. تا حدی که حاضر است در زیر درختی یا بر روی چمنی در میان انبوه ساختمان ها بنشیند. با ساخت مجموعه های تفریحی و گردشگری مسئله ایرانگردی (و حتی جهانگردی) را در پی خواهد داشت به خصوص اینکه در کنار این مجموعه ها، مجتمع های اقامتی نیز ایجاد نمود؛ مجموعه های تفریحی تقریباً تمام رده های سنی را به خود جذب کرده و پاسخ می گوید. کودکان و نوجوانان علاوه بر استفاده بردن از جنبه تفریحی (مانند بازی و گرد) جذب فعالیت های هنری فرهنگی آن شده و اوقات خود را به بهترین نحو سپری می کنند. برای کهنسالان نیز مکانی جهت انبساط خاطر و اتصال به طبیعت و گاهی مکانی جهت مطالعه می باشد. برای توریست نیز جذاب می باشد چرا که با معماری و تمدنی کاملاً متفاوت با آنچه خود دارا هستند آشنا شده و به محیطی سازگار با طبیعت گام نهاده اند. بنابراین طراحی چنین مجتمع ای طی این مقاله پیشنهاد می گردد. (ملا احمدی نمین _ ۱۳۸۲)